

“Met een BURGERINKOMEN meer Vrijheid, Gelijkheid en Burgerschap in Nederland 202?”

verscheen in augustus 2020, een boek “bestemd voor onze medeburgers, de elite inbegrepen”

De auteur Michiel van Hasselt - socioloog en Nederlands staatsburger - is kritisch over de politiek: “onvolwassen democratie”. Hij bekritiseert met name ook de Nederlandse arbeidsmarktpolitiek die wil zorgen voor volledige werkgelegenheid, althans voor méér werk, en niet wil inzien dat dit onmogelijk is: Nederland heeft een “ijzeren arbeidsvolumetekort” ten gevolge van blijvend arbeidsvraagtekort bij werkgevers. Dit vraagtekort ontstond na 1970 toen het arbeidsaanbod van (huis)vrouwen enorm toenam. Sindsdien hebben de werkgevers te weinig arbeidsvolume om iedereen voldoende werk te kunnen geven - een tekort dat al een halve eeuw duurt en door corona verergert: er is in Nederland nooit genoeg arbeidsvolume om aan alle beroepsgeschikte mannen en vrouwen de nodige banen en arbeidsinkomens te verschaffen en hun bestaanszekerheid te borgen. In deze situatie is misprijzing van baanloze burgers misplaatst.

Maar de bestaanszekerheid voor alle burgers (ouder dan 20 jaar en langer dan 10 jaar legaal in Nederland) kan er wel komen als zij rechtens van de overheid per persoon per maand € 900 “BurgerInkomen” krijgen, ongeacht of ze samenwonen (met een kostwinner) en ongeacht of ze werk hebben (met - naast dit burgerinkomen - een arbeidsinkomen). Voor 40 plussers in éénpersoonshuishoudens zonder arbeidsinkomen en zonder vermogen is € 900 per persoon per maand meestal niet toereikend. Daarom blijft voor hen aanvullend inkomen tot € 450 bovenop genoemde € 900 mogelijk, krachtens een verruimde Wet Maatschappelijke Ondersteuning WMO.

Dit BurgerInkomen annex WMO vervangt volledig de AOW en de (bijstands)uitkeringen krachtens de participatiewet alsmede het vermaledijde toeslagenstelsel. Zo bespaart de overheid tientallen miljarden €. De bekostiging van BurgerInkomens vereist daarnaast toch ook nog tientallen miljarden extra belastinggeld. Het boek schetst een faire belastingherziening die de nodige extra miljarden binnenhaalt.

Door aan de burgers levenslang burgerinkomens te verschaffen geeft de overheid blijk van vertrouwen in de burgers. Dit zal ook deze burgers van hun kant weer meer vertrouwen geven in de overheid en in de politiek - vertrouwen dat in de afgelopen halve eeuw verloren ging doordat de politieke besluitvorming vaak de volkswil niet representeerde.

Het boek stelt aan de kaak dat Nederland, zonder het te beseffen, bevangen is door een ideologie: het arbeidsfundamentalisme. Het geloof in het heilzaam zijn van betaald werk is doorgeschoten en leidt tot falend beleid.

Vooraf op grond van AIAS' onderzoek "Een halve eeuw arbeidsmarkt" ontwikkelingen constateert het boek dat het arbeidsvolume.nl (het aantal gewerkte uren.nl) niet gegroeid is gedurende die halve eeuw, ondanks de toenemende participatie van vrouwen en ondanks de topprioriteit die bijna alle kabinetten gaven aan BANEN, WERK en nog eens WERK. En de *kwaliteit* van werk blijkt te verslechteren: minder zekerheid door meer flexwerk en schijnzelfstandigheid, meer burn-out, en meer mensen die hun eigen werk als bullshitbaan beschrijven. Er is bij werkgevers.nl geen groei meer in de *vraag* naar arbeid, terwijl er wel een zeer ruim *arbeidsaanbod* is als we niet alleen de geregistreerde werkloosheid in beschouwing meenemen. De hoeveelheid "onbenut arbeidspotentieel" werd in een halve eeuw niet kleiner en wordt nu in coronatijd nog groter. Het geloof van (CPB) economen dat de hoeveelheid arbeidsaanbod uiteindelijk de hoeveelheid werkgelegenheid bepaalt is een fabel. Er kan bij de werkgevers in ons land nooit voldoende vraag naar arbeid zijn om de nagestreefde volledige werkgelegenheid te bereiken of zelfs maar te benaderen. Arbeidsmarktbeleid had geen duurzaam kwantitatief resultaat, er vond op allerlei manieren verdringing plaats. Verhoging van de AOW-leeftijd verdringt jongeren, meer werkende vrouwen verdringen mannen, basisbanen verdringen normale banen, etc. Zo krijgt Nederland het ijzeren arbeidsvolumetekort niet klein.

'Met een Burgerinkomen' biedt de burgers bestaanszekerheid en rehabiliteert baanloze burgers. De democratie wordt volwassen. Nederland 202? krijgt meer vrijheid, basale gelijkheid, gegunde ongelijkheid, sociale cohesie en civiel burgerschap, zeg maar: "het goede leven".

Het boek ISBN 978-94-028-2133-8 is te koop bij cives@ziggo.nl à €25 (incl verzendkosten)

STELLINGEN BURGERINKOMEN

- I. (blz 150)
Vakeconomen menen nog steeds dat basisinkomen geen goed idee is. Zij hebben zich niet verstaan met eminente vakgenoten die weten: hoog genoeg basisinkomen voor iedereen heeft de toekomst (omdat hoog genoeg arbeidsinkomen voor iedereen de toekomst niet heeft).
- II. (blz 31)
BurgerInkomen is een oplossing voor het hardnekkige probleem dat veel burgers worden ondergewaardeerd, niet meedoen in onze "inclusieve samenleving", én voor het net zo hardnekkige probleem dat er niet genoeg arbeidsvolume is om alle volwassen burgers te voorzien van arbeidsinkomen dat bestaanszekerheid biedt: het "ijzeren arbeidsvolumetekort".
- III. (blz 51) Een burgerpanel naar Belgisch model over de vraag "Is invoering van BurgerInkomen in Nederland een goed idee?" draagt bij niet alleen aan het nodige draagvlak voor ingrijpend beleid 'werk' en 'inkomen', maar ook aan de volwassenwording van de Nederlandse democratie die nodig is voor het maken van allerlei ingrijpende vernieuwende beleidskeuzes.
- IV. (blz 74) Overproductie van arbeidsvolume is geen optie, herverdeling van arbeidsvolume wel. Met een BurgerInkomen kunnen er nog meer kleine banen komen, want de geringe beloning is dan niet zozeer een probleem maar veeleer een aardige aanvulling op het BurgerInkomen. Zo neemt in Nederland het arbeidsvolume niet toe en de arbeidsparticipatie wel.
- V. (blz 118 figuur Decompositie naar leeftijd van de werkzame beroepsbevolking)
Intrekking van de VUT en verhoging van de AOW leeftijd tonen dat de arbeidsmarktpolitiek vanaf 2005 fout is: "misrepresentatie". Invoering BurgerInkomen maakt deze fout ongedaan.
 1. De VUT, gestart in 1975 en gestopt in 2005, ging uit van de volkswil en van de arbeidsmarkttheorie van de trekkende schoorsteen: als meer ouderen boven uitstromen uit de arbeidsorganisatie komt er meer opstroom in die arbeidsorganisatie en kunnen er beneden meer jongeren instromen. In 2005 waren er zoveel Vutters dat de politiek vanwege de hoog oplopende kosten er weer van af wilde en de wet introk, zeggend dat de VUT schoorsteen al 30 jaar niet bleek te trekken en jongeren dus niet de beoogde betere baankansen kregen. Uit de decompositie naar leeftijd van de werkzame beroepsbevolking 1969-2017 blijkt echter dat de baankansen van jongeren tussen 1969 en 1975 en ook tussen 2005 en 2017 verslechterden en alleen in de VUT-periode 1975-2005 NIET verslechterden. In dit licht bezien heeft de VUT schoorsteen dus 30 jaar lang wel getrokken en kregen de jongeren wel betere arbeidsmarktkansen dan wanneer er geen VUT zou zijn geweest.
- VI. (blz 130)
Gedeeltelijke ontprivatisering van de inkomensvoorziening in Nederland maakt een eind aan de alleenheerschappij van de arbeidsfundamentalistische inkomensvoorziening.
- VII. (blz 152)
Het BurgerInkomen is eigen aan burgerschap, de motor van de democratie; het bewijst dat de politiek vertrouwen heeft in de burgers en dat geeft de burgers weer vertrouwen in de politiek.
- VIII. (blz 153)
De vakbeweging kan het tij - oplopende achterstand loongroei en afnemend ledental - keren als ze niet alleen in CAO onderhandelingen maar ook in de landspolitiek zich sterk maakt voor stijging van alle inkomens in de onderklasse. Bonden die dit inzien gaan voor de combinatie van 2 inkomenscomponenten: 1. de CAO loonstijging die in de polder wordt veroverd, en 2. BurgerInkomen dat in de politiek wordt veroverd, een stevige vloer onder het CAO-loon. Zo stijgt het samengesteld inkomen van werknemers en wordt de bestaanszekerheid van alle burgers gewaarborgd.
- IX. (blz 175) Het idee 'basisinkomen', dat de elite afdeed als "non-discussable", wordt door de coronacrisis opeens een wenkend perspectief in vele EU landen. Duitsland bij voorbeeld start een langlopende proef met basisinkomen: 120 deelnemers (werkend en niet-werkend) krijgen 3 jaar lang maandelijks onvoorwaardelijk € 1200. Nu Nederland nog...
- X. (blz 187) Als de politiek "basisbanen" of "parallele arbeid" creëert gaat dit ten koste van andere arbeid die verdrongen wordt. Per saldo slinkt "het ijzeren arbeidsvolumetekort" niet. BurgerInkomen blijft hoe dan ook nodig.
- XI. (blz 181)
Met een BurgerInkomen krijgt Nederland 202? : meer vrijheid, basale gelijkheid, gegunde ongelijkheid, sociale cohesie en civiel burgerschap, zeg maar "het goede leven".